

NORGES BONDELAG

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Vår saksbehandler
Bjørnsen/Tveito
+47 97 56 46 13

Vår dato
06.04.2015
Deres dato
05.01.2015

Vår referanse
15/00010-2
Deres referanse

Høring – NOU 2014: 13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi

Norges Bondelag viser til høring på NOU 2014:13 – Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi. Innledningsvis ønsker vi å bemerke at Norges Bondelag stiller seg positive til alle tiltak som styrker næringslivet på norsk fastland, og skattepolitikken bør utformes som et sentralt virkemiddel i så måte.

Hva angår konkrete kommentarer til innstillingen vil vi begrense oss til de felter som har særlig betydning for våre medlemmer og de næringer de er tilknyttet.

Hensynet til skattemessig nøytralitet mellom foretaksformer

Utvalgets innstilling innebærer en lavere selskapsbeskatning. Samtidig vil skattetrykket direkte på person, det være seg arbeidsinntekt eller inntekt fra personlig drevet næringsvirksomhet, være grovt sett uendret.

Et av tre foretak i Norge er enkeltpersonforetak, og om lag 30 prosent av disse er et landbruksforetak. Enkeltpersonforetakene kjennetegnes ved at det er en enkel og oversiktlig foretaksform som er lett å etablere, og som legger beslag på færre ressurser med hensyn til administrasjon og innkjøpte tjenester enn et selskap med begrenset ansvar. Enkeltpersonforetakene er derfor ofte den foretrukne foretaksformen for nyetablerte virksomheter og virksomheter uten andre arbeidstakere enn eieren. Denne foretaksformen er derfor også viktig for fremming av entreprenør- og gründerskap i Norge. Videre er enkeltpersonforetakene i landbruket svært ofte solide virksomheter med høy egenkapital, selv om inntjeningen ofte er lav i forhold til innsatt kapital. Slike virksomheter har ofte ikke behov for den risikobegrensning som ligger i aksjeselskapsformen. Derimot er en skatterettslig forskjell ekstra byrdefullt for enkeltpersonforetakene, siden disse ofte har små marginer.

I dag har vi en betydelig skjevhet mellom enkeltpersonforetak og virksomhet drevet under annen organisasjonsform hva angår muligheten til å bygge kapital i virksomheten for fremtidige investeringer. Mens for eksempel et aksjeselskap kan velge å la virksomhetsinntekter bli i foretaket, og dermed beskattes med en allerede i dag forholdsvis

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:
Postboks 9354 Grønland
0135 OSLO

Norges Bondelag
Bondelagets Servicekontor AS

Besøksadresse:
Landbrukets Hus,
Scweigaardsgate 34 C
0191 OSLO
Org.nr.: 939678670
Org.nr.: 985063001 MVA

Telefon:
22 05 45 00

Bankkonto: 8101.05.12891
Bankkonto:: 8101.05. 91392

E-postadresse:
bondelaget@bondelaget.no

Internett:
www.bondelaget.no

Vår dato
06.04.2015

Vår referanse
15/00010-2

lav selskapsbeskatning, mangler enkeltpersonforetakene denne muligheten. Følgelig vil et aksjeselskap kunne bygge midler for ekspansjon eller buffer til en forholdsvis lav skattekostnad. En selvstendig næringsdrivende vil derimot måtte skatte opp mot det dobbelte ved samme kapitaloppbygging.

Dette misforholdet vil bli ytterligere forsterket ved en reduksjon av alminnelig skattessats og tilsvarende økning av personbeskatningen. Norges Bondelag er skuffet over at utvalget ikke har drøftet denne problemstillingen nærmere.

Med dette vil man få en situasjon der skattesystemet ikke er organisasjonsmessig nøytralt, og skattelovgivningen i seg selv vil være styrende for næringsdrivendes valg av organisasjonsform. Dette kan verken være heldig eller ønskelig. En næringsdrivende skal i utgangspunktet velge foretaksform ut fra rene selskapsrettslige betraktninger, risikovurderinger og finansieringsløsninger – ikke ut fra rene skattemessige hensyn.

Norges Bondelag mener at innføringen av en fondsavsetningsordning for enkeltpersonforetak vil et målrettet tiltak. I regjeringens politiske plattform fremgår det at ”regjeringen ønsker å bruke målrettede skatte- og avgiftsendringer” for å styrke bondens økonomi. Regjeringen har også sagt at de ønsker å innføre en fondsavsetningsordning etter modell av skogfondet. Norges Bondelag er helt enig i dette, og forventer nå at regjeringen innfrir dette løftet.

Skatt om styringsvirkemiddel kontra et helt næringsnøytralt skattesystem

Utvalget har foreslått å fjerne flere særskilte skattefradrag for enkeltpersoner-/næringer, og generelt opphøre bruken av skatt som et styringsmiddel for å påvirke samfunnsutvikling og næringsutvikling. Isteden vil man ha et skattesystem som kun tar rene skattemessige og fiskale hensyn, og la for eksempel næringsstøtte kanaliseres kun via direkte tilskudd, ikke som reduksjoner i beskatning.

Fra et rent skatteforvaltningssynspunkt kan vi være enige i dette. Et skattesystem bør, fra skattefunksjonærens synspunkt, være nettopp et rent skattesystem, ikke et system for å stimulere bestemte aktiviteter eller ivareta bestemte sosiale hensyn.

Ser man litt videre vil imidlertid de fleste være enige om at skattesystemet er et forholdsvis effektivt og velegnet virkemiddel til å stimulere til eller begrense visse former for aktivitet og næring. Gjennom små grep i skattesystemet kan politikerne bruke et allerede eksisterende forvaltningsorgan til å fordele indirekte støtte raskt og effektivt – uten å måtte skape nye oppgaver og nye forvaltningsorgan til å håndtere direkte støtteordninger.

Politikerne bør derfor ikke gi fra seg den mulighet som ligger i å bruke skatteloven som et målrettet virkemiddel i aktiv næringspolitikk.

Formuesskatt

Ved å skattlegge virksomheters innsatsmidler tapper man virksomhetene for verdier, og påvirker deres konkurransekraft negativt. Formuesskatten utgjør således en driftskostnad for bedriftene, uavhengig av resultat, på en helt annen måte enn inntektsskatten. Vår næring utmerker seg med forholdsvis lav lønnsomhet. Samtidig er den kapitalkrevende og krever store investeringer i driftsmidler i form av bygninger og maskiner.

Vår dato
06.04.2015

Vår referanse
15/00010-2

Landbrukseiendom, særlig i områder med stort utbyggingspress, har også hatt en meget sterk prisutvikling de senere år. Særlig den faste eiendommens markedsverdi står ofte i sterkt misforhold til den avkastning som kan oppnås ved ordinær drift. Dette gjør formuesskatt særlig problematisk for landbruket.

Driftsmiddelapparatet i tradisjonelt landbruk vil ofte være betraktelig større enn det som er tilfelle for andre enkeltpersonforetak med noenlunde tilsvarende omsetning. Dette gir en skattemessig skjevbelastning mellom næringer som for eksempel landbruk, turistnæring som bruker egne bygg og entreprenører med egen maskinpark satt opp mot for eksempel advokatvirksomhet, kommunikasjonsrådgivere og andre konsulentpregede yrker der driftsmidlene hovedsakelig består av humankapital. Dette er også virksomheter som gjennomgående har langt sterkere marginer enn kapitalkrevende næringer.

Norges Bondelags mener derfor at formuesskatt på arbeidende kapital må avvikles. Og ser derfor frem til resultatet av den utredning finansdepartementet nå holder på med.

Avskrivningssatser

Norges Bondelag er enig med utvalget i at avskrivningssatsene i størst mulig grad bør gjenspeile driftsmiddelets faktiske levetid.

I forbindelse med gjennomgangen av de enkelte saldogrupper har utvalget pekt på at saldogruppe h i dag har en særskilt avskrivningssats for husdyrbygg. Slike bygg kan i dag avskrives med en sats på 6 prosent mens næringsbygg for øvrig avskrives med en sats på 4 prosent.

En driftsbygning i landbruket med husdyr er utsatt for helt andre påkjenninger enn andre næringsbygg, det være seg i eller utenfor landbruket. En ting er direkte fysisk påvirkning fra dyrene. Et annet og mer betydningsfullt moment er den indirekte påvirkningen alle husdyrbygg utsettes for gjennom ammoniakkdamp fra gjødsel, og bruk av kjemikalier for nedvasking mellom innsett.

Norges Bondelag mener derfor at avskrivningssatsen for driftsbygninger i landbruket heller bør økes enn å reduseres. Etter vår vurdering vil en avskrivningssats på 8 prosent være nærmere den reelle levetiden for denne type bygg.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Per Skorge

Arnstein Tveito